

ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილება 002/14

1. ფაქტები

2008 წლის 01 იანვრიდან 2012 წლის 26 ივლისამდე ნ. ზ. პ. ბ.-ში იურისტის თანამდებობაზე მუშაობდა ნ. ზ.-ს ბანკის ინტერესების წარმოდგენა და მისთვის მიზარებული სასამართლო საქმეების მართვა ევალუბოდა სასამართლო დავებზე. განმცხადებლის განმარტებით ადვოკატ ნ.ს-ის მიერ დარღვეულია ეთიკის კოდექსის ნორმები. ადვოკატი ნ. ზ. 2008-2012 წლებში იყო პ. ბ.-ის თანამშრომელი. ადვოკატი ნ. ზ. ინდივიდუალური ბინათმშენებლობის ამხანაგობა „გ“-ის თავმჯდომარე გახდა 2013 წლის 26 ოქტომბერს. ადვოკატი ნ. ზ. იყო ინდივიდუალური ბინათმშენებლობის ამხანაგობა „გ“-ის წარმომადგენელი თბილისის სააპელაციო სასამართლოში. ადვოკატი ნ. ზ. 2013 წლის 02 აპრილიდან არის უძრავი ქონების მესაკუთრე ინდივიდუალური ბინათმშენებლობის ამხანაგობა „გ“-ში და ამავე ამხანაგობის თავმჯდომარე.

2. პროცესუალური ისტორია

2014 წლის 08 იანვარს ს.ს.ი.პ. „საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის“ ეთიკის კომისიას საჩივრით მიმართა პ.ბ.-მ და მოითხოვა ადვოკატ ნ. ზ.-თვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრება.

საპროცესო კოლეგიამ მიიღო გადაწყვეტილება დისციპლინური დევნის აღძვრის თაობაზე. კოლეგიამ მიიჩნია, რომ იმ შემთხვევაში თუ დადასტურდება, რომ ადვოკატი ნ. ზ. იცავდა პ. ბ.-ის ინტერესებს, შემდეგ პ. ბ.-ის წინააღმდეგ წარმოდგენდა სხვა კლიენტის ინტერესებს და ამასთან, გამოიყენა ის კონფიდენციალური ინფორმაცია, რაც მისთვის პ. ბ.-ის წარმომადგენლობისას გახდა ცნობილი, შესაძლოა დარღვეულად ჩათვლილიყო ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილი, მე-4 მუხლის მე-3 ნაწილი, მე-6 მუხლის პირველი ნაწილი და მე-6 მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტები.

3. სამართლებრივი ანალიზი

ეთიკის კომისიის განხილვის კოლეგია გაეცნოს საქმის მასალებს, მოისმინა სხდომაზე გამოცხადებული მხარის - ადვოკატის ახსნა-განმარტება და მიაჩნია, რომ ადვოკატ ნ. ზ.-ს მიერ არ არის ჩადენილი დისციპლინური გადაცდომა.

შესაძლოა, ამხანაგობა „გ.“-ის საქმეში „ამხანაგობის“ წარმომადგენლად ჩართვისას ნ. ზ.-ს დაერღვია ინტერესთა კონფლიქტის დაუშვებლობის პრინციპი და კონფიდენციალობის ვალდებულება.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილი: „ინფორმაცია, რომელიც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა მისი პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას კონფიდენციალურია. ადვოკატი ვალდებულია დაიცვას კონფიდენციალური ინფორმაცია იმგვარად, რომ მესამე პირებს მასზე ხელი არ მიუწვდებოდეს. კონფიდენციალურობის ვალდებულება ვრცელდება ნებისმიერ ინფორმაციაზე, რაც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა კლიენტისაგან ან იურიდიული რჩევის მიღების სხვა მსურველისაგან, რომელიც ადვოკატმა მიაწოდა კლიენტს ან ადვოკატმა სხვა წყაროდან გაიგო კლიენტთან ან მის საქმესთან დაკავშირებით.”

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის მე-3 ნაწილი: „ადვოკატმა განზრახ არ უნდა გამოიყენოს კონფიდენციალური ინფორმაცია: ა) კლიენტის წინააღმდეგ; ბ)საკუთარი ან მესამე პირის მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კლიენტი შესაბამის თანხმობას განაცხადებს.”

კანონის უზენაესობის მხარდაჭერა
საქართველოში (PROLoG)

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-6 მუხლის პირველი ნაწილი: „ადვოკატს უფლება არა აქვს პროფესიული რჩევა მისცეს ან წარმოადგინოს ორი ან მეტი კლიენტი ერთი და იგივე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ საქმეზე, თუკი აღნიშნული კლიენტების ინტერესებს შორის არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი ან მისი წარმოქმნის მნიშვნელოვანი საფრთხე.“

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-6 მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი: „ადვოკატის ვალდებულებები ორი ან მეტი კლიენტის წარმომადგენლობისას ერთი და იგივე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ საქმეში ურთიერთსაწინააღმდეგო ან არსებობს ასეთი წინააღმდეგობის წარმოშობის მნიშვნელოვანი საფრთხე.“

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-6 მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტი: „კლიენტის ინტერესების შესაბამისად მოქმედების ვალდებულება ეწინააღმდეგება, ან არსებობს ასეთი წინააღმდეგობის წარმოშობის მნიშვნელოვანი საფრთხე ამ ადვოკატის ან მასთან დაკავშირებული პირის ინტერესებთან.“

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლით დადგენილია ადვოკატის ვალდებულება არ დაუშვას ინტერესთა შეუთავსებლობა, კერძოდ: „1. ადვოკატი ვალდებულია არ განახორციელოს ისეთი ქმედება და არ დაამყაროს ისეთი ურთიერთობა, რომელიც საფრთხეს შეუქმნის კლიენტის ინტერესებს, ადვოკატის პროფესიულ საქმიანობას ან დამოუკიდებლობას. 2. ადვოკატს უფლება არა აქვს შეასრულოს პროფესიული ფუნქციები, თუ იმავე საქმეზე უკვე განახორციელა საადვოკატო საქმიანობა მეორე მხარის სასარგებლოდ. 3. დაუშვებელია ადვოკატის მიერ პროფესიული ფუნქციების შესრულება იმ საქმეზე, რომელზედაც მან უკვე განახორციელა მოსამართლის, პროკურორის, გამომძიებლის, მომკვლევის, სასამართლო სხდომის მდივნის, თარჯიმნის, დამსწრის, მოწმის, ექსპერტის, სპეციალისტის, საჯარო მოსამსახურის ან ნოტარიუსის სტატუსით და საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა უფლებამოსილებანი.“

განხილვის კოლეგია ვერ გაიზიარებს ადვოკატ ნ. ზ.-ს მითითებას იმის თაობაზე, რომ ის ახორციელებდა პ. ბ.-ს წარმომადგენლობას შრომითი ხელშეკრულების საფუძველზე და შესაბამისად, არ ახორციელებდა საადვოკატო საქმიანობას. მიუხედავად მისი არგუმენტაციისა, რომ ადვოკატის ლიცენზია არ ყოფილა მისი დასაქმების წინაპირობა, განხილვის კოლეგიას მიაჩნია, რომ ვინაიდან ნ. ზ. პ. ბ.-ის სასამართლოში წარმომადგენლობის მომენტისთვის იყო ადვოკატთა ასოციაციის წევრი სიითი ნომრით №. შესაბამისად, სასამართლო პროცესში მისი მონაწილეობისას, გარდა შრომითი ხელშეკრულებით დაკისრებული ვალდებულებებისა, ადვოკატი ნ. ზ. იზღუდებოდა ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის ნორმებითაც.

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლს ეთიკის კომისიის განხილვის კოლეგია განმარტავს „ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსით“ დადგენილი მიზნიდან გამომდინარე, კერძოდ, პირს, რომელიც არის ადვოკატთა ასოციაციის წევრი, ადვოკატის სტატუსი ბოჭავს იმ პროფესიული სტანდარტით, რომელიც მას ეკისრება, როგორც არა მხოლოდ კონკრეტული კლიენტის წინაშე, არამედ, როგორც პროფესიის წარმომადგენელს. ეთიკის კოდექსი ადვოკატს ავალდებულებს არა მხოლოდ კლიენტის კვალიფიციურ და კეთილსინდისიერ წარმომადგენლობას, არამედ პროფესიისადმი საზოგადოების მხრიდან პატივისცემასა და სანდოობის მოპოვებას.

ამ შემთხვევაში ეთიკის კომისიის განხილვის კოლეგია განმარტავს, რომ ადვოკატის სტატუსის მქონე პირისაგან საზოგადოების მოლოდინი და პროფესიისადმი სანდოობა მოიცავს იმგვარ დამოკიდებულებას ეთიკური ვალდებულებისადმი, როდესაც პირს კარგად აქვს გაცნობიერებული პროფესიული პასუხისმგებლობა არა მხოლოდ მარწმუნებლის (ყოფილი მარწმუნებლის), არამედ საზოგადოებისა და საკუთარი პროფესიის წინაშე. ეთიკის კომისია განმარტავს, რომ კლიენტი, მარწმუნებელი, რომელსაც სამართლებრივი ხასიათის რჩევას უწევს, სასამართლოში წარმოადგენს

კანონის უზენაესობის მხარდაჭერა
საქართველოში (PROLoG)

თუ სხვა სახის იურიდიულ რჩევას აძლევს პროფესიით ადვოკატი, მოელის ამ უკანასკნელისაგან კეთილსინდისიერ დამოკიდებულებას.

ნ. ზ. 2012 წლის 26 ივლისიდან აღარ არის პ. ბ.-ს წარმომადგენელი; ის 2013 წლის 02 აპრილიდან არის ამხანაგობა „გ.—“ -ში უძრავი ქონების მესაკუთრე და შემდეგ - 2013 წლის 26 ოქტომბრიდან გახდა „ამხანაგობის“ თავმჯდომარე. ნ. ზ.-ს ნებისმიერ შემთხვევაში მოუწევდა რაიმე ფორმით დავის განხილვაში მონაწილეობა და იქნებოდა დაინტერესებული პირი აღნიშნულ დავაში. ნ. ზ.-მ სწორედ ამიტომ ითხოვა სააპელაციო სასამართლოში მისი აპელანტად ჩართვა, თუმცა, რადგან პროცესუალურად აპელანტის სტატუსით მისი ჩართვა ვერ მოხდებოდა სააპელაციო ეტაზე საქმის განხილვისას, სწორედ ამიტომ ჩაერთო ნ. ზ. საქმეში არა როგორც უძრავი ქონების მესაკუთრე-მხარე, არამედ როგორც „ამხანაგობის“ წარმომადგენელი - ადვოკატი.

ეთიკის კომისია ითვალისწინებს იმ ფაქტობრივ გარემოებასაც, რომ ადვოკატი ნ. ზ., რომელიც იმავდროულად „ამხანაგობის“ საერთო ქონების ერთ-ერთი თანამესაკუთრეა და კონკრეტულ შემთხვევაში წარმოადგენდა „ამხანაგობას“, რეალურად ფლობდა ან შეეძლო მოეპოვებინა, როგორც „ამხანაგობის“ თანამესაკუთრეს ან თავმჯდომარეს ნებისმიერი ინფორმაცია „ამხანაგობასთან“ დაკავშირებით, შესაბამისად, სასამართლო საქმის წარმოებისას ნ. ზ.-ს, როგორც „ამხანაგობის“ ქონების თანამესაკუთრის ან „ამხანაგობის“ თავმჯდომარის მიერ წარმომადგენლის მეშვეობით უფლებების დაცვა იქნებოდა მხოლოდ ფორმალური, რადგან ნებისმიერ შემთხვევაში ინფორმაცია, რომელსაც ფლობდა ადვოკატი ნ. ზ. გამოყენებული იქნებოდა ამ უკანასკნელის წარმომადგენლის მიერ საკუთარი მარწმუნებლის ინტერესების სასიკეთოდ.

დისციპლინური საქმის გარემოებათა ყოველმხრივ შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად, ეთიკის კომისია განმარტავს, რომ ვარაუდი ინტერესთა კონფლიქტის საფრთხის თაობაზე ყოველთვის არსებობს და უნდა გააცნობიეროს ადვოკატმა, თუკი მისი საქმიანობა ყოფილ ან არსებულ კლიენტს უკავშირდება, მაგრამ არა იმგვარად, როგორც ამას საჩივრის ავტორი აღნიშნავს გადაწყვეტილების 1.6. პუნქტში: “მოწინააღმდეგე მხარედ ჩართვის ფაქტი საკმარისი საფუძველია ადვოკატის ქმედების ეთიკის კოდექსის დარღვევად მიჩნევისათვის”. ეთიკის კომისიის შეფასებით, მოწინააღმდეგე მხარედ ჩართვის ფაქტი იძლევა ვარაუდის საფუძველს, რომ სახეზე შესაძლებელია იყოს ინტერესთა კონფლიქტი ან ამგვარის წარმოშობის საფრთხე. ეთიკის კომისია განმარტავს, რომ ზოგადად ყოფილი კლიენტის (მარწმუნებლის) წინააღმდეგ ადვოკატის მიერ საადვოკატო საქმიანობის განხორციელება არ ნიშნავს ინტერესთა კონფლიქტის დაუშვებლობის ვალდებულების დარღვევას. კონკრეტულ შემთხვევაში ინტერესთა კონფლიქტის ან ასეთის საფრთხის არსებობა უნდა უკავშირდებოდეს ადვოკატის მიერ ყოფილი კლიენტის (მარწმუნებლისაგან) მიღებული, განდობილი ან მისი საქმის წარმოებისას ნებისმიერი წყაროთი მიღებული კონფიდენციალური ინფორმაციის გამოყენებას ყოფილი კლიენტის (მარწმუნებლის) ინტერესების საწინააღმდეგოდ. ეთიკის კომისიისათვის მნიშვნელოვანია შეფასდეს, თუ რა სახის ინფორმაციას ფლობდა და რა გამოიყენა ადვოკატმა ნ. ზ.-მ პ. ბ.-ს როგორც ყოფილი მარწმუნებლის წინააღმდეგ.

ნ. ზ.-მ საკუთარი ნებით კეთილსინდისიერად დააყენა სასამართლოს წინაშე ინტერესთა შესაძლო კონფლიქტის შესახებ საკითხი. სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლის სახელზე დაწერილ განცხადებაში მან მიუთითა, რომ პ. ბ.-ში მისი მუშაობისას აღნიშნული დავა მის წარმოებაში არ იყო, თუმცა, ფორმალურად ერთხელ ჰქონდა მიღებული მონაწილეობა საქმეში, სადაც მარწმუნებლის (ბანკის) მითითებით მოქმედებდა. ნ. ზ.-მ ბანკის წარმომადგენლად მონაწილეობა მიიღო იმ პროცესში, რომელიც გადაიდო, შესაბამისად, საქმის არსებით განხილვაში მონაწილეობა არ მიუღია. ასევე, მან ჩაიბარა ერთერთი განჩინება აღნიშნულ საქმეზე. საჩივრის ავტორი ასევე ადასტურებს, რომ ამხანაგობა „გ.—“ -ის საქმეში ნ. ზ. ფორმალურად იყო ჩართული და მას რეალური

მონაწილეობა არ მიუღია (იხ. გადაწყვეტილების პ.1.6). 6. სასამართლო საქმის განხილვის სააპელაციო ეტაპზე საქმეში ნ. ზ.–ს ამხანაგობის წარმომადგენლად ჩართვაზე პ. ბ.–ს წარმომადგენელს პროტესტი არ განუცხადებია. შესაბამისად, მოწინააღმდეგე მხარის დუმილი აღნიშნული ფაქტის მიმართ, შესაძლებელია მიჩნეულ იქნეს, როგორც თანხმობა მეორე მხარის სასარგებლოდ საქმეში ადვოკატ ნ. ზ.– ჩართვის თაობაზე. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში ინტერესთა კონფლიქტად ვერ დაკვალიფიცირდება შემთხვევა, როდესაც ყოფილი კლიენტის ინფორმირებული თანხმობა არსებობს ადვოკატის მეორე მხარის სასარგებლოდ საქმეში ჩართვის თაობაზე.

ეთიკის კომისიის განხილვის კოლეგია ვერ გაიზიარებს საჩივრის ავტორის მითითებას იმის თაობაზე, რომ ადვოკატმა ნ. ზ.–მ ბანკში მუშაობისას მიღებული კონფიდენციალური ინფორმაცია გამოიყენა ყოფილი მარწმუნებლის საწინააღმდეგოდ. ადვოკატის განცხადებით, სააპელაციო სასამართლოში იგი მოსარჩელის მიერ პირველ ინსტანციაში დაფიქსირებულ პოზიციას დაეთანხმა და მითითებული მტკიცებულებებიც ბანკის მიერ იყო წარმოდგენილი. აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებები სასამართლო სხდომის ოქმებითაც დასტურდება. სასამართლოს სხდომაზე მთელი პროცესის განმავლობაში დავა იყო ამხანაგობის საბანკო ამონაწერზე, რომლის მოპოვების უფლება აქვს ამხანაგობის ნებისმიერ წევრს, მითუმეტეს თავმჯდომარეს, შესაბამისად, ეს არ იყო ისეთი სახის ინფორმაცია, რომლის მოპოვება ხელმისაწვდომი იყო მხოლოდ ბანკის თანამშრომლის მიერ, რომელიც წარმომადგენლის სახით მოქმედებდა მარწმუნებლის ინტერესებისათვის. ეთიკის კომისიის განხილვის კოლეგია იზიარებს ადვოკატის განმარტებას იმ გარემოების შესახებ, რომ ბანკის თანამშრომელი მარტივად ვერ აიღებდა ხსენებულ ამონაწერს, რადგან მას მოუწევდა დასაბუთება, თუ რისთვის სჭირდებოდა დოკუმენტი. ეს ამონაწერი ბანკმა დაურთო თავის სარჩელს, შესაბამისად, ამ ამონაწერის, როგორც ერთ-ერთი მტკიცებულების გაცნობა ხელმისაწვდომი იყო მოწინააღმდეგე მხარისათვის. საჩივრის ავტორს არ წარმოუდგენია იმის დამადასტურებელი მტკიცებულება, თუ კონკრეტულად რომელი ინფორმაცია გამოიყენა მის წინააღმდეგ ადვოკატმა ნ. ზ.–მ და ასეთი ინფორმაცია ნ. ზ.– მიღებული ჰქონდა ბანკისთვის საადვოკატო მომსახურების გაწევისას.

ეთიკის კომისიის განხილვის კოლეგიამ მიიჩნია, რომ ამხანაგობა „გ.—“-ის საქმეში “ამხანაგობის” წარმომადგენლად ჩართვისას ნ. ზ.–ს არ დაურღვევია ინტერესთა კონფლიქტის დაუშვებლობის პრინციპი და კონფიდენციალობის ვალდებულება.